

RIKTLINJE

Diarienummer: GIH 2021/13
Ersätter Dnr: GIH 2017/528; GIH
2017/527
Datum: 2021-01-20
Handläggare: Camilla Norrbin, Bim
O'Reilly
Beslutat av: Utbildnings- och
forskningsnämnden
Beslutsdatum: 2021-01-28
Giltighetstid: Tills vidare

1(6)

Riktlinjer för kvalitetssäkring och uppföljning av kurser och program

RIKTLINJER FÖR KVALITETSSÄKRING OCH UPPFÖLJNING AV KURSER OCH PROGRAM

Enligt högskolelagen har studenterna rätt att utöva inflytande över utbildningen och uppmuntras vara aktiva i kvalitetsutvecklingen (HL 1 kap. 4a §). Det är även viktigt att studenter i sina utbildningar uppmuntras att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna.¹ Studentcentrerat lärande och studentinflytande ska därför vara integrerade delar av både utbildningarna genomförande och uppföljningen.

Riktlinjer för kvalitetssäkring och uppföljning av kurser och program beslutas av Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) och är i enlighet med högskolelagens 1 kap. 4 och 4a §, högskoleförordningens 1 kap. 14 § samt *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)*.

Utgångspunkter för GIH:s kvalitetsarbete anges i GIH:s *System för kvalitetsarbete inom utbildning och forskning* (dnr GIH 2020/522).

Ansvar

Vid GIH har rektor delegerat det övergripande ansvaret för kvalitetsuppföljning och kvalitetsutveckling av utbildning, forskning och samverkan till UFN. I arbetet ingår att ansvara för institutionsövergripande styrdokument rörande exempelvis uppföljning och kvalitetssäkring av kurser och program, såsom riktlinjer, enkäter och andra uppföljningsverktyg. Vidare följer nämnden resultaten av uppföljningar utifrån ett institutionsövergripande perspektiv samt kontrollerar att kvalitetsarbetet fortlöper enligt givna riktlinjer.

Institutionernas prefekter har av rektor delegerats att ansvara för att uppföljning och kvalitetsutveckling genomförs enligt UFN:s riktlinjer. Prefekterna leder och fördelar arbetet med kvalitetsuppföljning och har även ett speciellt ansvar för att erbjuda och uppmuntra studenterna att vara aktiva i kvalitetsutvecklingen av utbildningarna.

Definitioner

Kursvärdering är den summativa och skriftliga enkät, eller i förekommande fall muntliga utvärdering, som studenter ska ges möjlighet att genomföra i samband med eller efter att kursen avslutats. Kravet på att genomföra kursvärdering regleras i HF 1 kap. 14 §.

Formativ kursvärdering avser utvärderingar av olika slag som genomförs under pågående kurs *utöver* den summativa kursvärderingen, t.ex. utvärdering av delkurs, moment eller särskilda aspekter av kursens undervisning och lärande. Genom formativa utvärderingar kan lärare ha en kontinuerlig dialog med studenterna och åtgärda eventuella problem som kan hanteras innan kursens avslut samt löpande inhämta synpunkter som kan integreras i den slutliga kursanalysen (se nedan).

Kursvärderingsrapport avser den sammanställning av studenternas svar som genereras automatiskt i Survey & Report, det webbaserade enkätverktyg som används för genomförande av summativa kursvärderingar.

Kursanalys är den självvärdering som ska sammanställas utifrån lärarnas synpunkter, studenternas synpunkter och förslag i den summativa kursvärderingen och eventuella formativa kursvärderingar samt andra underlag.

¹ *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)*, kap 1:3 (Översättning av *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, antagna vid ministerkonferensen i Jerevan, maj 2015, UKÄ.

Programvärdering är den skriftliga summativa enkät, eller i förkommande fall muntliga utvärdering, som studenter ska ges möjlighet att genomföra i samband med att de avslutar sina studier inom ett program.

Programvärderingsrapport avser den sammanställning av studenternas svar som genereras automatiskt i Survey & Report, det webbaserade enkätverktyg som används för genomförande av summativa programvärderingar.

Programanalys är den självvärdering som ska sammanställas utifrån lärarnas synpunkter, studenternas synpunkter och förslag i programvärderingen och eventuella andra forum för studentinflytande samt andra underlag.

Kvalitetssäkring och uppföljning av kurser

Kvalitetssäkring och uppföljning av kurser sker genom summativa kursvärderingar och kursanalyser. Syftet med arbetet är att få en bild av hur kursen skapat gynnsamma förutsättningar för studenternas lärande samt att följa hur kursen förhåller sig till uppställda kvalitetsindikatorer för utbildning. I kursvärderingen får studenter som deltar i eller har avslutat en kurs möjlighet att framföra sina synpunkter på hela kursen, inklusive ingående delkurser. Kursanalysen ska synliggöra att resultat från kursvärderingar beaktas och att åtgärder vidtas för att kursen ska utvecklas. Kursanalyser, med förslag till åtgärder, ska kommuniceras till och hållas tillgängliga för studenterna.

Kvalitetsindikatorer

Arbetet med att kvalitetssäkra kurser utgår från följande kvalitetsindikatorer:

- Studenterna når kursens lärandemål såsom framskrivna i kursplanen,
- Utbildningsmiljön och infrastrukturen understödjer studenters lärande och prestationer i kursen,
- Undervisningen bedrivs med studenterna i fokus och studenterna har inflytande i utbildningen,
- Det finns ett tydligt samband mellan lärandemål, examinationer, undervisningsformer och kurslitteratur (konstruktiv länkning),
- Det finns en forskningsanknytning i kursens genomförande och innehåll,
- Kursen beaktar ett jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv i både innehåll och utförande på det sätt som är av relevans för kursen,
- Kursen beaktar ett internationellt perspektiv i både innehåll och utförande på det sätt som är av relevans för kursen,
- Det finns en tydlig koppling mellan teori och praktik och/eller ett arbetsmarknadsperspektiv i kursen,
- Lärarkompetensen och andelen disputerade lärare motsvarar kursens nivå och lärandemål.

Genomförande av kursvärdering

I samband med eller efter avslutandet av en kurs ska studenterna erbjudas att lämna synpunkter på och förslag till förändringar av kursen i en kursvärdering. Då det är frivilligt för studenterna att besvara kursvärderingen är det viktigt att den genomförs på ett sådant sätt att hög svarsfrekvens främjas.

Kursvärderingen ska i normala fall genomföras i Survey & Report enligt de mallar som beslutats av UFN. Kursspecifika frågor eller frågor kopplade till delkurser kan läggas till vid behov. Kursvärderingen är anonym, men kan genomföras muntligen under vissa förhållanden, exempelvis om antalet studenter inom kursen varit få. Då är det dock betydelsefullt att det inte är examinerande lärare som genomför den muntliga kursvärderingen. Utgångspunkten för en muntlig kursvärdering ska vara frågorna i standardmallen för kursvärderingsenkät och sammanfattas skriftligen. Kursvärdering ska även göras för kurser innehållande uppsats- och examensarbeten.

När kursvärderingen är genomförd ska en kursvärderingsrapport genereras från Survey & Report. Fritextsvar ska granskas och maskeras med avseende på eventuella kränkande omdömen innan resultat sprids med hänsyn till personal och studenters integritet.

Utöver den summativa kursvärderingen kan studenternas synpunkter på kursen eller enskilda delkurser inhämtas löpande för att snabbt kunna åtgärda eventuella brister, s k formativa kursvärderingar. Det arbetet utformar läraren eller lärarna själva tillsammans med studentgruppen efter behov.

Genomförande av kursanalysen

Utifrån kursvärderingen och kursens resultat ska en kursanalys sammanställas i avsedd mall. Kursanalysen ska innehålla

- en summering av studenternas synpunkter och förslag till åtgärder som framkommit i den summativa kursvärderingen och eventuella formativa utvärderingar,
- reflektion över kursens innehåll och genomförande utifrån lärarnas perspektiv,
- eventuella förslag till åtgärder, samt
- genomförda åtgärder från förra gången kursen gavs.

Återkoppling och tillgängliggörande av uppföljningens resultat

Kursanalysen och kursvärderingsrapport ska hållas tillgängliga för studenterna genom att dessa publiceras i lärplattformen Canvas och eventuellt på annat tillämpligt sätt. Resultat av kursvärderingen och kursanalys ska även kommuniceras till studenterna vid nästa tillfälle kursen ges.

Kursanalysen med vidhängande kursvärderingsrapport skickas terminsvis till UFN.

Kursanalysen publiceras på avsedd plats på GIH:s webbplats.

Kvalitetssäkring och uppföljning av program

Utbildningsprogram ska kvalitetssäkras och utvecklas genom årliga program- och självvärderingar där lärare och avgående studenter medverkar. Utvärderingarna ska ligga till grund för eventuella förändringar och ge studenterna insyn i utbildningens förutsättningar, utformning och resultat. Avgående studenter ges möjlighet att lämna synpunkter på programmet som helhet i en summativ programvärdering samt eventuellt i andra former för studentinflytande. Programanalysen ska synliggöra att resultat från programvärderingar och kursanalyser beaktas och att åtgärder vidtas för att programmet ska utvecklas. Programanalyser, med förslag till åtgärder, ska kommuniceras till och hållas tillgängliga för studenterna.

Kvalitetsindikatorer

Arbetet med att kvalitetssäkra program utgår från följande kvalitetsindikatorer:

- Studenterna når examensmålen såsom angivna i utbildningsplanen,
- Utbildningsmiljön och infrastrukturen understödjer studenters lärande och prestationer i programmet,
- Undervisningen bedrivs med studenterna i fokus och studenterna har inflytande i utbildningen,
- Det finns en tydlig koppling mellan kursernas lärandemål och utbildningsplanens examensmål (konstruktiv länkning) samt att kurserna bidrar till att skapa progression mot examensmålen,
- Det finns en tydlig forskningsanknytning,
- Programmet beaktar ett jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv i dess utformning,
- Programmet beaktar ett internationellt perspektiv,
- Programmet förbereder studenterna för arbetslivet,
- Förståelse för hållbar utveckling främjas på det sätt som är av relevans för programmet,
- Lärarkompetens och andel disputerade lärare är ändamålsenlig i förhållande till nivå och programmets examensmål.

Genomförande av programvärdering

I samband med avslutandet av ett utbildningsprogram ska avgående studenter erbjudas möjlighet att lämna synpunkter på och förslag till förändringar av programmet i en programvärdering. Programvärderingen ska i normala fall genomföras i Survey & Report enligt den mall som beslutats av UFN. Programspecifika frågor kan läggas till vid behov. Programvärderingen är anonym, men kan genomföras muntligen under vissa förhållanden, exempelvis om antalet avgående studenter inom programmet varit få. Utgångspunkten för en muntlig programvärdering ska vara frågorna i standardmallen för programvärderingsenkät och sammanfattas skriftligen.

När programvärderingen är genomförd ska en programvärderingsrapport genereras i Survey & Report. Fritextsvar ska granskas och maskeras avseende kränkande omdömen innan resultat sprids med hänsyn till personal och studenters integritet.

Utöver den summativa programvärderingen kan även andra former för studentinflytande inom programmet tillämpas där synpunkter på programmet kan inhämtas kontinuerligt.

Genomförande av programanalysen

Utifrån resultaten av den summativa programvärderingen, andra former av utvärderingar samt utfall av kursanalyser inom aktuellt program, genomförs en programanalys i avsedd mall. Programanalysen ska innehålla:

- en summering av studenternas synpunkter och förslag till åtgärder,
- reflektion över programmets genomförande och resultat utifrån specifika områden,
- eventuella förslag till åtgärder, samt
- genomförda åtgärder från förra tidigare programanalys.

Återkoppling av uppföljningen av programvärderingen

Resultat av programvärderingen och programanalys ska kommuniceras vid nästkommande programstart.

Programanalysen med vidhängande programvärderingsrapport följs upp årligen i UFN.

Programanalysen med resultat av programvärderingarna med åtgärdsförslag ska hållas tillgängliga för studenterna genom publicering på avsedd plats på GIH:s webbplats.